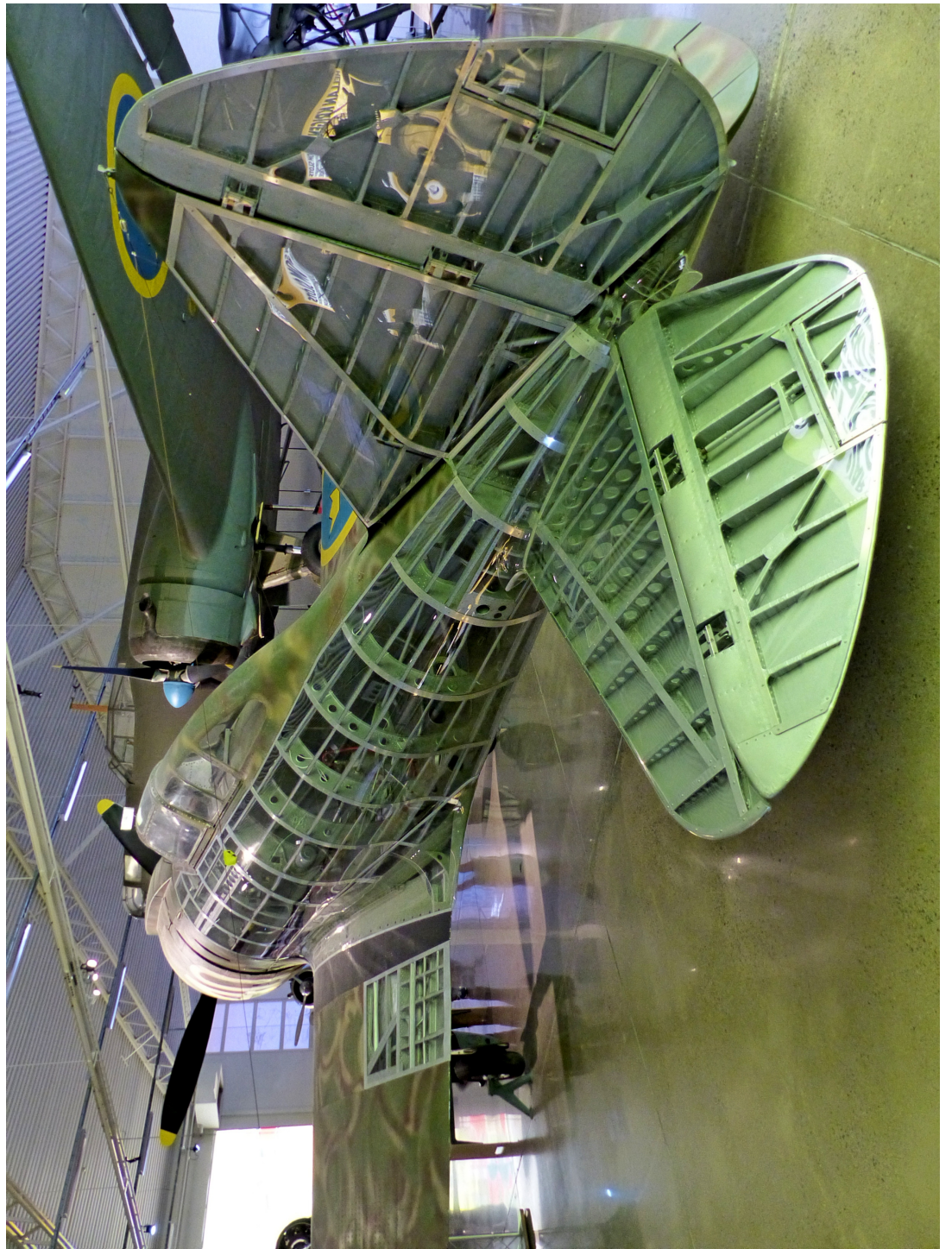

MODELLVÄNNER

AUGUSTI 2018

Stort skalabygge

INNEHÅLL

Anders Jonsson reser.....	2
Är ditt fält godkänt?	2
Framtiden	3
Gammalt på papper i datorn	4
Vad händer – Nyheter.....	5
Youtube	5
Linflyg F2	7
Radiostyrt F3.....	7
F3A-konstflyg / IMAC.....	7
AirCombat.....	7
Pylon F3D	7
F3B-segelflyg / F3J /F3K....	7
F3C-helikopter / F3N	7
Euro Heli Series	7
Skalaflyg F4.....	8
Oldtimerflyg.....	8
Ute i landet.....	9
Hemma från semestern.....	9
Långhelg med flygtema	15
Länkar till handlare	20

En tidning i pdf som enkelt kan skrivas ut.

Vit bakgrund gör utskrift billigare för den som vill ha papperstidning. Skriv bara ut de sidor du vill ha.

Redaktionsgrupp:

Sture Tingwall, Patrik Gertsson.

Bilder på framsidan Patrik Gertsson.

Varför en pdf-tidning?

Det har varit kritik mot nuvarande Modellflygnytt av olika orsaker och Sverige är värd och bör kunna prestera bättre än nu om man jämför med Danska Modellflyvenyt och Norska Modellflyginformation som är i proffsklass.

Vi söker flera personer som kan skriva något i sitt ämne eller bara kåsera eller skicka bilder.

-Tanken är att ALLA ska få med sitt material om det bara håller rimlig kvalitet.

-Vi hjälper så klart till att formatera så att materialet passar i denna tidningen.

-Vi återkopplar så fort vi hinner till dem som skickar in bidrag.

PDF-bladet är inte menat som konkurrens till papperstidning utan ett alternativ som kan ges ut ofta och utan kostnad för läsarna om de inte vill skriva ut bladet på sin eller klubbens skrivare.

Man kan skriva ut precis de sidor man vill ha.

I PDF-format som läses på datorn eller platta/telefon finns länkar som är klickbara. Om länkarna inte är allt för komplicerade så skrivs de ut.

/Patrik Gertsson
modell@pgdata.se

Anders Jonsson reser

SMFF ordförande skriver på FB om en resa till Danmark och han besöker några klubbar han passerar. Han besökte Söderköping och Ystad men missade Ripaläget där han nog kunde ha hittat många av sina medlemmar. Man kan ju hoppas att han var inspirerad av min semesterresa med MADB som navigator. I Danmark finns många klubbar som bjuder in besökare att flyga. Där kan han också se hur en tidning kan göras där artiklarna skrivs av medlemmar och där det finns ett stort gäng grenredaktörer.

Är ditt fält godkänt?

Ingen har väl undgått att läsa och höra om att alla våra modellflygplan kallas för drönare efter att många med multikoptrar som filmar utan tanke skickar upp dessa bland trafikflyg och bland människosamlingar.

Det har varit främst två grupper i Sverige som diskuterat med TransportStyrelsen så att vi traditionella modellflygare ska lida så lite som möjligt. Från SMFF är det Ulf Höglin och

Thomas Leijon. Från RCFF är det Michael Österlund och Kjell Nilsson.

Det har varit diskussioner som varit mycket hemliga – i vart fall från SMFFs sida.

När det började dra ihop sig så snickrade Kjell Nilsson snabbt ihop ett webbformulär där alla medlemmar fick prova att fylla i uppgifter och komma med kommentarer. Detta visades för TS som insåg att det var ett mycket smidigt sätt för alla att dokumentera så mycket som behövs av en verksamhet som i alla tider har fungerat utan problem.

När tiden gick mot AKUT så träffades SMFF och RCFF och RCFF erbjöd SMFF att använda samma databas mot TS.

Detta har även resulterat i att vi nu har samma grundläggande säkerhetsregler och att **man om klubben så väljer** kan flyga på alla TS-godkända klubbar om man är medlem i SMFF eller RCFF. Databasen med modellflygfält finns på

<http://rcff-register.se/fields/publik-lista/>

Klickar man vidare på länken

till vänster så ser man alla detaljer.

För oss gamla traditionella modellflygare med rimligt stora modeller upp till 7 kg (klass 1) så är det inte mycket att orda.

Har man skött sin ansökan till TS så är klubbfältet även godkänt för modeller upp till 25 kg utan så mycket mer att tänka på.

En sak är viktig –

Alla plan ska vara märkta med namn och telefonnummer.

Det är något som många gamla modellflygare alltid har gjort så det är inte så stor sak.

Reser man utomlands ska man så klart kolla vad som gäller där.

I Danmark ska alla piloter vara registrerade. Det kostar 20 DKK och man fyller i uppgifterna på

nätet och får sitt drönarpilot-nummer med vändande epost. Även numret ska stå på planet om man flyger i Danmark.

Många klubbar har märkt att deras fält ligger inom kontrollzon för allmänflyget. Tidigare har man haft muntliga överenskommelser och inget har hänt. Nu ska man ha skriftlig överenskommelse och rutin för att meddela kontrolltorner om det står med i avtalet.

Framtiden

Många är bekymrade om framtiden för klubbarna inom modellflyget. Det är flera klubbar med tämligen hög medelålder i styrelsen och bekymrade om vad som kommer att hända när de som nu är i 80-årsåldern ger upp.

Det traditionella modellflyget med glödstiftsmodeller finns knappast.

Drönare samlas för tävlingar men flyger för övrigt knappast på traditionella modellflygfält annat än undantagsvis.

Mindre elmodeller flyger man hemma eller på fotbollsplanen, sjön eller där man känner för det.

Kvar är stora modeller med bensinmotorer. Det är resurskrävande både när det gäller plats transport och ekonomi och knappast en grund för rekrytering av nya modellflygare i mängd.

Jet är en liknande grupp där tillgången till fält är ännu mera begränsad och där man ofta får samsas med fullskala med allt vad det innebär i kompromisser och tillgänglighet.

ENHETSMODELL? Är det lösningen? Förr så fanns det enhetsmodeller att bygga i klubbarna. Före SMFF så fanns några modell-flygplan från KSAK. Sedan hade SMFF också ett gäng modeller. Så klart var det friflyg och linkontroll som gällde. Med enhetsmodeller gick det att skapa tävlingar inom klubben och sedan även region och rikstävlingar.

I dag är det väldigt mycket lättare med möjlighet att flyga lokalt och dokumentera med telefonen samt lägga upp i trådar på forum eller andra sociala medier.

Kan det finnas något sådant i dag som kan engagera?

Hur ska en modell se ut?

RC är nog en självklarhet.

Komplett paket eller klar att montera egen radioutrustning i kanske?

Reservdelar måste så klart finnas tillgängliga att beställa.

Är SMFF eller RCFF beredda att ställa upp med ett projekt?

Finns det någon i klubbarna som kan ta klubbansvar och hjälpa de som hänger på? Det kommer att behövas hjälp att komma igång med radio, laddning, reparationer och tips.

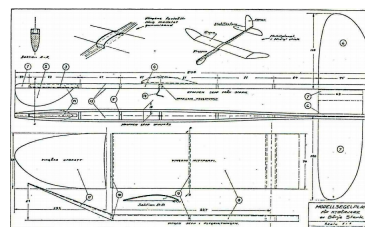
Ska det handlas upp via någon av landets handlare eller ska det ske fristående? I vilket fall så kommer tillverkningen sannolikt att ske i Kina.

Vilka krav ska man ställa på ett plan där man ska kunna köra enklare tävlingar?

- Starta och landa från marken utan handkast.
- Kunna rolla och loopa men utan att vara extrem och övermotoriserad.
- Rimligt öom och inte för stor.
- Klara rimligt väder som är allmänt – alltså lite vind.
- Storlek så att den inte kräver montage för normal transport i bil.

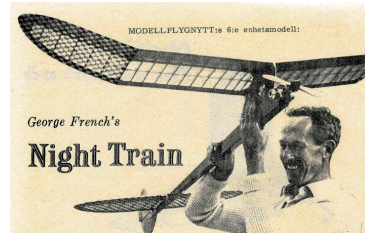
Har du något förslag?

KSAK 1 från 1942 är en nybörjarmodell och kom egentligen efter KSAK 2 som var medelsvår och KSAK 3 som var en svårare modell.

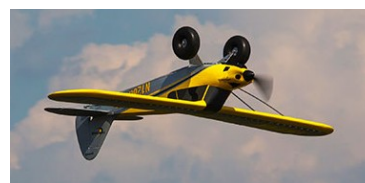

MFN har haft flera enhetsmodeller.

Night Train 1963 var enhetsmodell nr 6. Sedan har det kommit flera utan nummer. Det har ofta varit tävlingsmodeller i friflyg och linkontroll.

Kan det bli någon ny enhetsmodell?

Gammalt på papper i datorn

För ett antal år sedan beslutade SMFF Bredd att skanna de gamla Modellflygnytt och lägga på nätet. Man skapade webbsidan www.modellflygnytt.se Av någon orsak så kom det bara upp ett nummer. Jag skannade en massa gamla nummer och skickade in men inget kom upp på sidan – förr än mycket länge efteråt. Efter att ha lagt allt skannat på klubbsidan så fick jag erbjudande om att vara webbmaster för sajten och då fortsatte skannandet av mera svensk modellflyglitteratur från tiden innan SMFF bildats och då KSAK hade ansvaret. Det blev mycket material från 1940 och framåt.

<http://modellflygnytt.se/gamla/1940/index.htm>

SMFF styrelse beslutade att lägga ner sajten till årsskiftet 2016-2017 men av någon oklar orsak så finns allting kvar fortfarande. Vi kanske kan få en förklaring och framtidsplan någon gång?

När sajten skapades så var det så mycket material till tidningen att det inte fick plats och då tänkte men sig att överflödigt material skulle hamna på webben under rubriken opublicerat.

Personligen tar jag mycket bilder när jag är ute och tittar på modellflyg. Då passar sidan väldigt bra för mina ”reportage”. Det har blivit några och de flesta har skickats till tidningen i mera tryckbar form men sällan tagits med eller om de tagits med i väldigt förvanskad form.

Det är inte enbart undertecknad utan flera, speciellt Dan Johansson Busy Bee som bidrar med bildartiklar.

/Patrik Gertsson

1940-talet

1940

1941

1942

[Barnens dag 2015 med RFK Gripen](#)

[Scandinavian World Cups F1 2015](#)

[Linflyg Aalborg pingsten 2015](#)

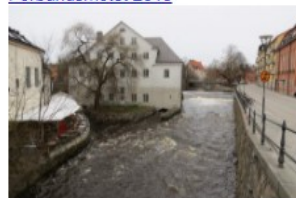
[SM Friflyg 2015](#)

[Drönare en lyxlrare?](#)

[Förbundsmötet 2015](#)

[Sportlov 2015 i nösk](#)

[På besök hos Lasse Olsson](#)

Vad händer – Nyheter

Det är inte lätt att hitta några nyheter i sommarvärmen. Flera gamla modeller lanseras som nyheter.

E-flite Opterra 1,2 m är kanske smidigare än den gamla Opterra med spv på 2 meter. Opterra är en

flygande vinge avsedd för kamera

Den finns på Skåneshobby i BNF-utförande för 2295:-

Kyosho Inferno Neo 3,0 readyset

finns hos Autopartner för 3495:-

Hangar 9 F6F Hellcat 15cc ARF hittar man hos MFT för 3269:-

Horizon sänder live på tuben när det är något på gång.

En nygamal Mustang som får plats i bilen utan att delas.

Night Radian med inbyggda lysdioder i kropp och vingar.

UMX F27 för de som gillar det riktigt lilla.

Flygsportförbundet söker ny Tjänsteman – det här kom i posten: Hej Patrik!

Hoppas du har en fantastiskt flygsportsäsong.

Svenska Flygsportförbundet försöker anställa en Generalsekreterare. Kanske du är en lämplig kandidat eller känner någon lämplig. Vi ber dig sprida vår bifogade annons till lämpliga kandidater. Sista ansökningsdag är 31 augusti 2018.

Med vänlig hälsning
Styrelsen för Svenska
Flygsportförbundet

Detta mail går ut till samtliga föreningsmedlemmar i våra flygsportföreningar enligt kontaktadressen i IdrottOnline.

Youtube

”Man kan hitta allt på tuben” men man kan nog säga att det allra mesta är skräp när det gäller modellflyg. Självklart så är det inte skräp för dem som är med men kvaliteten är väldigt skiftande.

Mobilkamera och film i råformat är kanske kul just för stunden för de berörda – men att i flera minuter titta på en liten punkt på himlen är kanske inte något man uppskattar i längden.

Det finns undantag med personer som har vackra

fokuserade in-zoomade filmer med behaglig musik.

[John Woodfield](#) är bland mina prenumerationer och det är sällan jag blir besviken då jag gillar oldtimerflyg. John flyger mest på underbart vackra hang och med stora mäktiga oldtimermodeller.

Klippning så att planet verkar flyga i takt med musiken är även det en talang som inte är dålig.

En annan av mina prenumerationer är [maxfliart](#) som bygger fina och udda gummimotormodeller. Det är fantastiskt att se de olika modelerna, ibland med flera motorer, stiga och flyga lugnt och tyst över ett vackert landskap. Att ha kamera i planet och RC assist stör inte mig.

Nyheter kan man få lite hur som. Jag prenumererar på lite olika kanaler på tuben och då kan det poppa upp en "Livestream". Live är att det sänds ut medan de spelar in avsnittet. Den 10 augusti kom det lite information om **Mini Convergence**. Det är en blandning av en multirotor och ett flygplan. Man kan flyga från 6 minuter och upp till 10 på ett batteri beroende på vilken mode och hur aggressivt man flyger. Det första planet jag vet

I både multikopter och flygplansmode har man två läge att välja mellan – Stability och Acro. I stability begränsas

så att man kan luta planet max 30 grader åt något håll. I acro kan man loopa och rolla om man vill och behärskar det. Pris 199 dollar så vi får se när våra svenska handlare kommer med ett pris. Originallet Convergence var

som hade denna funktionen i fullskala är Hawker Siddeley Harrier. Funktionen gör att man kan starta och landa vertikalt men byta till normal flygplansdrift uppe i luften till skillnad från helikoptrar. Mini Convergence kan lätt användas inomhus i multikoptermode. Modellen är ca 30% mindre än föregångaren som kom för ca 3 år sedan och allting har utvecklats under tiden för att bli bättre och stabilare. 30% mindre blir volym och viktmässigt ca 70% mindre än originalet. Man flyger med ett 3-cells 800 mAh batteri.

så populärt att man på många höll var tvungen att förbeställa för att ha någon chans att få ett plan det första året. De misstänker att något liknande kan bli så även med denna versionen som har större möjlighet att flyga på flera platser.

Har du någon eller några i klubben som inte använder dator?
Skriv ut tidningen och lägg ett ex på klubben.

Friflyg F1

F1A – Segelflyg dras upp med 50 meter lina.

Per Findahl meddelar på sin FB att **Sverige tog lagguld på EM i Szentes Ungern.**

Per Findahl tog Guld

Anders Persson tog Brons, Robert Hellgren var en av de som flög fullt i grundomgångarna och säkrade lagguldet.

F1B – Gummitordrift

F1C / F1Q – motordrift med begränsad motortid / energimängd

F1D / F1L – inomhus med gummitordrift

Det svenska friflygets center ligger i Norberg med de aktivast och bästa piloterna i klubben. Där är också hemsidan som har allt man kan önska.

<http://www.norbergsfk.se/>

Linflyg F2

SLIS – Sveriges intressefrämjande av stunt har ett forum där man kan läsa en hel del om det som händer just nu.

SM i Linflyg den 18-19 aug i Johannisberg Västerås.

Resultat SM :

F2A Speed

1. Per Stjärnesund 286
2. B-O Samuelsson 255
3. Ola Murelius 252

F2B Stunt

1. Staffan Ekström 6099,5
2. Lennart Nord 5776,5
3. Anders Hellsén 5655,5

F2C Team Racing

1. Samuelsson/Axtilius
2. Stjärnesund/Gustafsson
3. Larsson/Nord

F2D Combat

1. Lennart Nord
2. Jonatan Karlsson
3. Kent Hedberg

Radiostyrt F3

F3A-konstflyg / IMAC

På SMFF hemsida hittar man lite bilder och information men på Facebook finns flera grupper Nordic Classic F3A Mini IAC har en fin svensk hemsida <http://www.mini-iac.se/> samt ett aktivt forum <http://mini-iac.se/forum/index.php>

F3U Dronerace

Efter 8 deltävlingar har det utsetts Sveriges lag till 2018 FAI World Drone Racing Championships Shenzhen, CHN 01 Nov - 04 Nov 2018

1:a Morgan Andersson 165 poäng

2:a Viggo Koch 155 poäng

3:a Noa Koch 150 poäng

4:a (Reserv): David Per Longcat Modig 135 poäng

Junior

Oscar Nilsson

AirCombat

7 krigsmaskiner i skala 1:12 i luften samtidigt i kamp. Man tävlar individuellt men har Skvadroner där folk från ungefär samma geografiska område går samman för att kämpa mot andra grupper. ACES Sweden har så klart en hemsida där man kan få tips. Planen är billiga att tillverka och det är ganska stor förbrukning för de som tävlar. Klassen är riktigt publikvänlig. På FB finns Svenska Aircombat-Cupen som är en sluten grupp. WASG aircombat i Suche i Tjeckien kan man läsa om [på Facebook](#)

Pylon F3D

Det finns många klasser i modellflygets hastighetsgren.

Information finns på SPIs Hemsida . Pylon har även en Facebooksida som troligen är snabbare med information från flera håll.

F3B-segelflyg / F3J /F3K

På SMFF hittar man en länk till <http://www.modellsegelflyg.se/>

F3C-helikopter / F3N

På SMFF hittar man en länk till <http://f3c.se/> som uppdateras rimligt ofta. Diskussioner förs på Facebook [F3C och F3N i Sverige](#)

Dronerace är kanske det senaste inom "koptersporten"?

<http://www.droneraceswe.se/> Fast sidan verkar knappast varken som senaste eller hetast stället.

FB-gruppen DroneSweden är värd att kolla.

FB-gruppen Drone-racing-Sweden är en annan aktiv grupp.

SDC – Swedish Drone Cup består av 10 tävlingar. Det beskrivs bra i en [tråd på Facebook](#) där det även finns en film som visar 5e tävlingen i Påldalen

Här finns säkert grupper som jag missat.

Euro Heli Series

Johannes Melén skriver loggbok från [tävlingen i Aabenraa](#) den 2 till 6 augusti. Johannes skriver sin loggbok på [facebookgruppen](#). Text och bilder är hämtade därifrån. Åbenrå är ett fantastiskt fint fält med fyra olika klubbar för flyg, båt, bilracing och offroad.

Fältet ligger nära den tyska gränsen och Flensburg där det kommer flera medlemmar från.

Johannes Melén kom trea av 18

tävlande som är Europas elit i F3C. Thomas Hage var caller och ett par svenskar till var med som supporters.

Skalaflyg F4

Kolla på
www.skalaflyg.org

Oldtimerflyg

SMOS heter föreningen för antikflyg i Sverige. Hemsidan är bra och det finns flera olika Facebooksidor enbart i Sverige om ämnet.

SMOS sida (senaste post 8 juli)

Oldtimer Modellflyg (28 mars)

RC Oldtimerflyg

Modellflygare som bygger egna modeller ligger inte helt under oldtimer men har mycket gemensamt.

Modellflyg från plankor ..

Gamla modellmotorer ligger även det ganska nära.

OLDTIMER är ju ett mycket stort begrepp och kärnan är så klart friflygande modeller. Det är svårt att hitta lämpliga fält för friflyg så de träffar som ordnas drar folk från långa avstånd.

Mästerskap i OT-RC den 18 augusti hos FK Gamen i Norrköping:

Per Larsson vann motorklassen
Lars Karlsson vann segelklassen
Mera info på sidan 17.

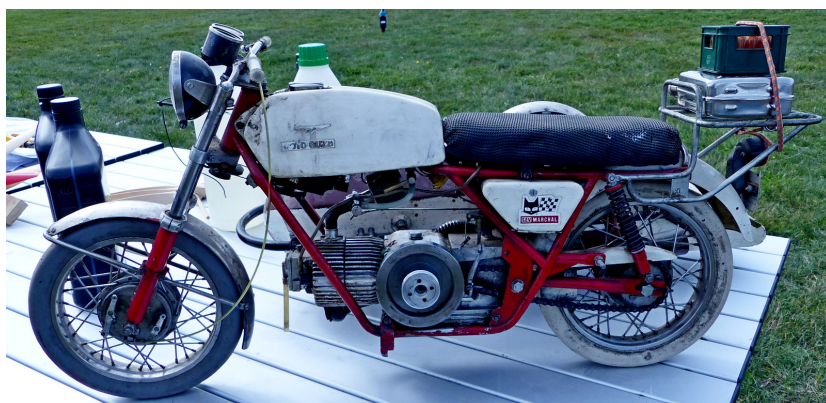
SM i friflygande oldtimer går i Bollerup södra Skåne den 30 augusti till 1 september.

Linflyg kom ganska tidigt och det är speciellt en träff i Kungsbacka i början av juni som drar mycket folk med modeller och gamla motorer. Tävling har kommit ganska sent med en enhetsmodell som heter Weatherman och som kan anpassas till i princip vilken motor man har liggande.

När det gäller **RC med oldtimermotoder** så är utbudet av flygfält betydligt större så det ordnas tävlingar på flera platser.

Linflyg-SM På Johannisberg söder om Västerås. Fältet är gemensamt med sportflyg. Det hoppades skärm hela dagen. Segelplan drogs upp med winch. Sportplan startade i rote. Det var mycket att titta på. Ägaren till fältet supportar modellflyg och det är inga problem att samarbeta.

Ute i landet

Hemma från semestern.

Vid mitt besök på klubben i Saeby kom Sören fram och höll en knuten näve mot mig.

Räck fram handen sa han.

Ner i min hand ramlade en gammal Webra MachII diesel på 2,5 cc och en gammal Frog.

Webran hade Sören fått i konfirmationspresent.

Väl hemma så hamnade motorerna förstås hos gamle lekkamraten Evert.

Någon dryg vecka efteråt kom jag på besök, och efter te och kaka samt lite korsord så bar det äntligen ner i källaren för lite svalka. Här ska du få se sa Evert.

Detta är min egen konstruktion som jag byggde på 70-talet. Den är inspirerad av Ruter Ess men med betydligt större vingyta.

På planet satt Webran från Sören.

Det blev förstås prov om motorn startade ute i trädgården. Och den startade varefter grannen kom inrusande genom häcken efter några sekunder.

Det blev så klart att packa planet i bilen för en tur till klubbfältet. Efter inte allt för många varv så stöp 83 år gamla Evert som inte flugit på över ett år.

Sedan fick en 20 år yngre yngling ta över och köra slut på den 150 cc stora tanken.

Efter en god stund tröttnade Anders på att vara åskådare och rev igång sin gamla Ruter Ess och sprang in för att "kramas i ringen". Någon Combat var det inte tal om men det ger ju viss träning bara att flyga två i samma cirkel. Anders är klubbens aktivaste linflygare och har precis kommit hem från sitt första VM i F2B där han hamnade på övre halvan i resultatlistan – men massor av erfarenhet med sig hem för nya taktik i kommande SM, och om ekonomin tillåter en

tur till EM i
Bulgarien nästa år.
Film på tuben
/Evert Andersson
/Patrik Gertsson

Rekordvärme med torka.

Flera träffar för modellflygare har ställts in på grund av brandrisk. Skogsbränder är vanliga och i delar av landet råder totalt förbud att elda och grilla utomhus.

Hittade funray på fältet

Det är kanske inte helt en NYHET men i alla fall så pratade jag om de fina hangvindarna med Stockholmspiloten Lasse Palm som åker till Ripa för ett par veckor lugn och ro på sommaren. Jag fick se en väska som imponerade riktigt. Inuti låg en MPX Funray snyggt i plastskydd för att på ett par minuter vara monterad och klar att flyga. På utsidan av väskan (som mycket väl kunde förväxlas med ett vapenfodral) var det plats för sändaren (eller ammunition). Finishen på skummet är så att man inte vet om det är en gjuten yta eller om den är klädd med folie!
#763318 är beställningsnumret

Räkna med ett pris på runt 5000:- för en 2-meters häftig skumseglare utan batteri och mottagare.

MPX snygga säljvideo finns på tuben

Segelflyg – bogsering

Det finns olika tävlingsklasser i modellsegelflyg och olika sätt att få upp sitt plan i luften från att kasta ut det från en backe till diskuskast högt upp via olika sätt att med lina från marken dra

upp sitt plan.

Ett sätt som mera påminner om riktigt segelflyg är att bogsera upp segelplanet med ett motorplan.

Då tänker man ofta på skalaflyg och lite större modeller.

MEN – det är riktigt kul att bogsera även mindre segelmodeller som man kanske inte har tänkt på.

Att bogsera innebär flera spännande moment förutom att segla runt utan motor.

Ett – man måste vara ett team som samarbetar och vet vad den andra har för avsikt.

Två – Det är alltid den som bogserar med motorkärran som bestämmer – seglaren följer bara efter och kan inte ta beslut.

Några som vet vad som gäller är gänget i Saeby på Danska norra ostkusten strax söder om Fredrikshamn som man kommer till från Göteborg. Där dominerar segelflyg i alla former och på onsdagkvällarna är det mycket ovanligt om det inte bogseras flitigt.

Søren Jensen alias [SpeedsterDEN](#) har massor med trevlig videos på tuben och speciellt en med [nybörjartips](#) är bra att kolla när man ska börja bogsera. Filmen är på dansk-engelska så de flesta bör kunna förstå vad han förklarar.

Som bogserplan till mindre seglare kan det vara lämpligt med en större parkflyer som har kraft nog att hovra eller stiga vertikalt.

En Power-FunCub är Ok till plan upp till 2 m spännvidd typ Blue Phoenix. Den FunCub de har i Saeby har en motor så att de kan bogsera stora seglare på upp till 7 kg! Fast de har betydligt större bensinkärror som är lämpligare.

Det är inget krav på att dragplanet ska ha bogserkoppling. Det går utmärkt att trä draglina över framkroppen med en ögla bak över vingen.

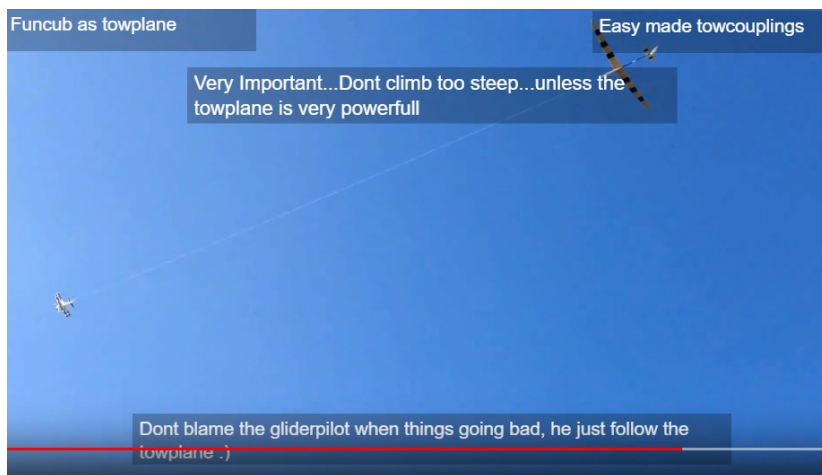

Till mindre plan på ett par hekto så funkar det bra med ett plan typ MPX Parkmaster.

Bogserlinan kan vara ett ”persiennsnöre” som är lite tjockare (2 mm) och vitt så att det är lätt att se. 20 till 25 meter är lagom längd. Det är lämpligt att ha en liten kort stump med en klenare lina som kan brista om något skulle fastna. Man vill kanske inte dra av sitt plan på mitten? Søren föreslår 0,6 mm fiskelina till 2-metersplan.

Seglaren behöver inte nödvändigtvis ha en radiostyrd släppanordning även om det är väldigt enkelt att fixa till med ett litet servo och ett hål i kroppen.

Kardborrband fungerar alldeles

utmärkt till plan upp till 2 kg vikt. Biltemas "VELCRO" är helt OK.

På planet sätter man lämpligen den "mjuka" delen som inte fäster all smuts lika snabbt. Den ska sitta på underkroppen ungefär mitt mellan nosen och vingen.

Man kan koppla loss på olika sätt genom att rycka loss kardborrbandet.

Segelplanet kan göra fullt höjd så att det lossnar.

Dragaren kan rolla över på rygg och ge fullt höjdroder så att det dyker bakåt under segelplanet.

På ett större plan är det lämpligt med ca 4 cm fäste. Ner till ca 1 cm på mindre plan. Är det riktigt små lätta plan kanske man kan klippa kardborrbandet lite smalare?

När man bogserar så är det ALLTID dragaren som bestämmer. För brant så är set stor risk att dragaren inte orkar med utan stallar ner båda planen – DRAGARENS FEL! Bogsera inte i medvind – gör i stället S-svängar mot vinden.

Om man ska bogsera plan utan skevroder så kan det vara bäst om man kastar segelplanet i stället för att dra upp det från marken och riskera att en ving fastnar och vrider runt planet.

Att Synas

Artillerimuseum 10 år som museum och 25 år som förening. Vad har då detta med modellflyg att göra?

Det gäller att visa upp sig så mycket och ofta man kan.

Har man tur så är det kanske någon som blir intresserad och kommer till en klubb.

Här var det inte bara en utan flera modellflygklubbar som hade intressenter som propagerade för modellflyget. MFK Snobben från Nymölla med Anders Hellsén som visade linflyg hade hjälp av kompisar från Eskilstuna och Gotland som förutom att hjälpa

till med linuppvisning demonstrerade drönare med kamera.

Artillerimuseet har Jubileum i år, 2018

JUBILEUMSDAGAR
11 - 12 AUGUSTI
KL. 10 -15
ARTILLERIMUSEET

kl. 1000 Grindarna öppnas
kl. 1100 SkyDivers landar i området
kl. 1115 Linflyguppvisning, Snobbens modellflygklubb
kl. 1130 Radiostyrda flygplan
kl. 1150 Fordonsuppvisning av äldre militärfordon
kl. 1215 Invigningsceremoni o salutskjutning
kl. 1230 Hemvärnsuppvisning
kl. 1300 Linflyguppvisning, Snobbens modellflygklubb
kl. 1315 Radiostyrda flygplan
kl. 1335 Fordonsuppvisning av äldre militärfordon
kl. 1400 Hemvärnsuppvisning

Övriga aktiviteter
Flyg själv en drönare, Ridning och vagnsänkning,
Terrängåkning, Prova krocksälade, Tändkulemotor o dess användning, Överskottsförsäljning,
Matförsäljning

PARKERING 20:-
INTRÄDE 100:- FRÅN 15 ÅR.

Tre Aviatörer från Kivik visade RC-styrt och demonstrerade en Jet-maskin.

Det känns som att vi haft tre månader kontinuerligt med härlig sommar och när nu normalt sommarväder kommer in med så låga temperaturer som runt 21 grader och vindbyar med åska och regn så känns det nästan som vinter. På lördagen var det inte lika tuffa vindar men luften var laddad med statisk elektricitet så att bildkoppling till drönare var störd och linflyget blev lite reducerat när det började kittla i handtaget och linorna började gnistra. Runt om kom det stora hagel men just museiområdet klarade sig med en rejäl regnskur som möttes med presenningar över flygutrustningarna.

Egentligen skulle programmet inledas med att fallskärmshoppare skulle landa men på söndagen så ställdes deras aktiviteter in på grund av vinden och bestod av en monter med information.

Anders Hellsén hade med sig lite olika linplan så det fanns

Team-racing och Combat förutom Stuntplan

En T/R-motor väcker

Anders Jönlid från Tre Aviatörer svarar gärna på frågor om modeller.

Då fallskärmschopparna tog det säkra och stannade på marken så var Anders första showen för dagen.

Han valde sin tävlingsmodell i F2A som han tävlat med i VM i Frankrike för ett par veckor sedan trots att det var tuffa vindförhållanden. Lite kortare linor, 18 meter mot normalt dryga 21 meter, hjälper till att få lite snabbare varv och bättre linsträckning. Ett par hundra flygningar med modellen gör att Anders vet hur den betar sig i alla väder.

Perra Dyplin som normalt tävlar i IMAC hjälper till att släppa vid starten.

Inne i stenhuset kan man se på olika hästdragna militärer fordon från forna tider

Utanför är det en stor plan att flyga på. Flygningen inramas av kanoner från olika tidsperioder.

Mitt mot MFK Snobbens linflygutställning hittar man Tre Aviatörer med Biggles husvagnshangar och snygga flagga som ingen kan missa. Klubbarna visste inte om varandras engagemang på Artillerimuseets Jubileum i förväg.

Tre Aviatörer visade upp en stor blandning av modellflygplan från enkla trainers i skumplast

Foto Patrik Gertsson

Foto Patrik Gertsson

Foto Patrik Gertsson

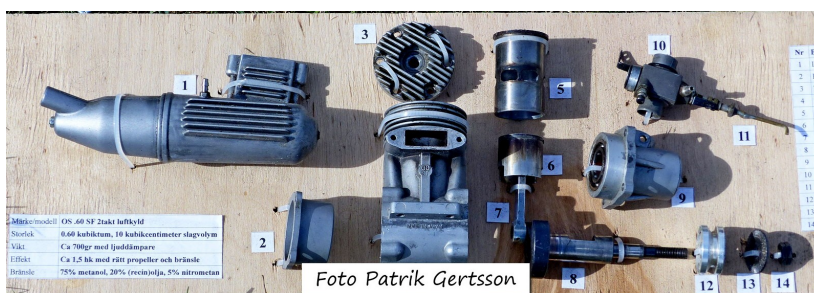

Foto Patrik Gertsson

och snygga skalaflygplan...

När Anders flygprogram var över så var det dags för RC. Här har vi Jan Åberg - Biggles själv - med klubbens ena skolplan som tål lite vind och kan startas och landas på lite tuffare ängar i brist på ett välklippt klubbfält.

Även Ola Åberg (ej i släkt med Jan) flög i vindarna på runt 8 meter i sekunden med byar på 15 meter. Planet var likt Jans en motorseglare i skumplast.

Självklart fanns det med några snygga warbirds som kände sig hemma bland militärmaterielet på Museet.

Anders Hellsen har plockat isär en modellmotor för att visa vilka delar som behövs.

Jan Åberg startade upp en jetmotor så att besökarna kunde få höra lite oväsen.

Bra decibel kom även från kanonens två skott för att skjuta fanfar för Jubileet.

De förklarade att i Sverige skjuter man normalt 4 skott men i Danmark är det tre.

Anders Hellsen Perra Dyplin och Isabelle Johansson har ställt upp i två dagar och fyra uppvisningar.

Många är intresserade och ställer frågor.

Artillerimuseet är ett levande museum och alla fordonen går att köra med. Uppvisningen var på samma yta som linflyget så larvfötterna gjorde det inte helt enkelt att hitta någon meter med jämn mark att starta och landa på.

Foto Patrik Gertsson

Foto Patrik Gertsson

Foto Patrik Gertsson

Den här maskinen kunde gott få komma till Mygglanda för att jobba ett par timmar

Alla fordon är körbara och några är inregistrerade för att få lov att köra på allmän väg -

här en Dodge som blev kvar efter kriget.

En gammal Volvo bandvagn som använts i Norrland för linjearbete men som ställts på plats efter motorhaveri.

Efter ett par decennier i naturen har bilen räddats och efter många timmars jobb fått liv på museet.

En annan Volvo - med 60 mm rekylfri kanon - en sådan kunde ju varit kul att köra omkring med.

100% moln och ryckiga vindar är varken bra för piloten eller fotografen för att försöka få skarpa bilder.

Granatkastergänget fick tyvärr inte visa upp sina färdigheter men var ett snyggt inlägg i Jubileet. Att hitta en gammal modellflygarkompis i uniform var också kul.

2018-08-12
/ Patrik Gertsson

Foto Patrik Gertsson

Foto Patrik Gertsson

Foto Patrik Gertsson

Långhelg med flygtema

Jag har för ganska länge sedan blivit lovad gamla tidningar att skanna som komplement till de som redan finns på www.modellflygnytt.se. Det kom ett erbjudande från ett par personer som är involverade i F11 Flygmuseum i Nyköping. Jag har inte haft möjlighet att åka för att hämta tidningarna men nu råkade det bli flera andra orsaker att skylla på så det blev en resa med flera besök. Ett kort besök hos en gammal släkting i Kisa på fredagförmiddagen ledde till Flygvapenmuseum i Linköping innan besöket i Nyköping för att hämta upp tidningarna. FK Gammen som höll RC-mästerskap för Oldtimers på lördagen. På söndagen bar det av till Västerås för Linflyg-SM och en beställning från 3F som måste hämtas manuellt.

Jag har varit på Flygvapenmuseum för många år sedan när barnen var små. Favoriten var en knallgul Draken som man fick lov att sitta i. Speciellt grabben Hugo var då lycklig. Nu fanns inte detta planet längre men väl flera simulatorer på övervåningen. Där fanns även en RC-simulator med en Mustang förladdad. Jag kände att jag var tvungen att prova och det gick så bra att jag både startade och landade på en asfaltstrip – som möjligen inte var flygfält utan kanske en gångbana. Tyvärr så var det ingen publik ☺

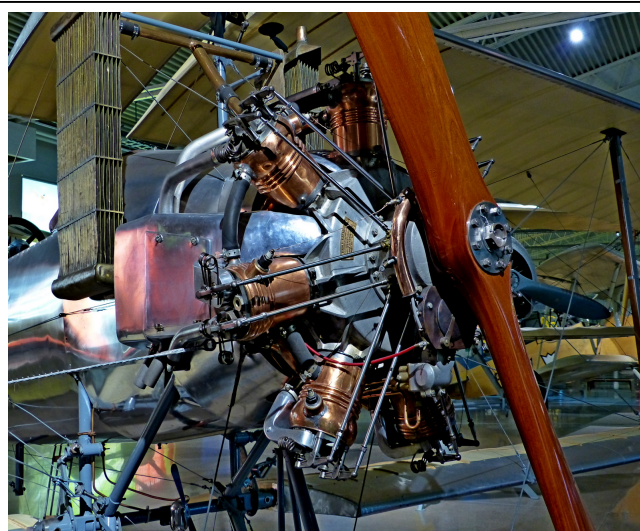
Från övervåningen såg man även alla jet/rea maskiner.

Till höger utanför entrén hittar man en DC3 som håller på att poleras.

Precis innanför dörren hänger det ett gäng snygga modeller i taket. Inträde är gratis. Ta till vänster så kommer man till de ”gamla planen”

De gamla planen får symboliseras av denna vackra motor på skolflygplanet B1 – Bréguet C.U-1

Bytte man namn från Rea till Jet på grund av att rea lät för billigt? Där hittar man även modernare helikoptrar. På bottenvåningen finns det flera montrar om Kalla Kriget. I källaren finns en unik utställning om en nerskjuten DC3 som bärgades efter över 50 år. De Catalina som skickades ut för att spana efter DC3-an besköttes av sovjetplan men besättningen lyckades rädda sig till en Västtysk båt. Inte förr än nyligen, i och med bärgningen av DC3an har den fulla sanningen kanske kommit fram.

Jag var så klart nyfiken på vilka tidningar som fanns att hämta i Nyköping. Resan gick genom ett rejält åskväder med regn så att trafiken på motorvägen "flöt" fram i låg hastighet för dem som inte körde ut på kanten och stannade.

Besöket hos P O Brink blev väldigt kort i ösregnet. Det korta besöket fick mig i alla fall att förstå att P O och Lars Hallin varit kompisar sedan lång tid tillbaka på NYGE Aero. Sedan aktiva med F11 flygmuseum skulle jag tro.

Mycket tidningar är det i alla fall så jag har många vinterkvällar framför mig med Att skanna och skapa PDF-dokument. Sedan ska helst allting indexeras i ett register så att det går att söka sig direkt fram till sidan i tidningen.

Är det någon som vill hjälpa till? Hör av dig till patrik@pgdata.se

På lördagmorgonen åkte jag till FK Gamen strax söder om Norrköping.

Nu finns nog alla museets flygplan att se på deras hemsida fotograferade av proffs så det känns lite onödigt att även jag visar alla mina bilder. Men ett par detaljer kan ju vara kul?

FLYG FLYGREVYN LOOPING i en kartong och så två kartonger med TEKNIKENS VÄRLD Det blir något att skanna ett par vintrar framöver . Det kommer nog att förbrukas en skannaer är jag rädd

De har ett fint fält inne i skogen och man kan inte tro att någon kan bli störd så lätt. Klubben har fått ett gäng aktiva drönpiloter och de hjälper till när "gammelflygarna" kommer. Resultatet kommer direkt på datorskärm. En stor skärm utåt fältet och en på den bärbara datorn som används för inmatning av tider och landningspoäng.

Mästerskap i klassen Oldtimer RC. Regeln för segelplan är att modellen måste vara konstruerad för minst 30 år sedan men behöver inte ha varit tänkt för RC från början. För motormodeller gäller att de ha konstruktionsår före 1965 och från början ha varit avsedda för förbränningsmotor.

Tävlingsmomentet är lika för både segel och motor. De ska segelflyga i 4 minuter (240 sekunder) och landa inom 15 meter från en förutbestämmd punkt.

Någon motsvarande tävlingsform har inte förekommit som förebild utan detta är ett sätt att träffas med äldre flygplanskonstruktioner.

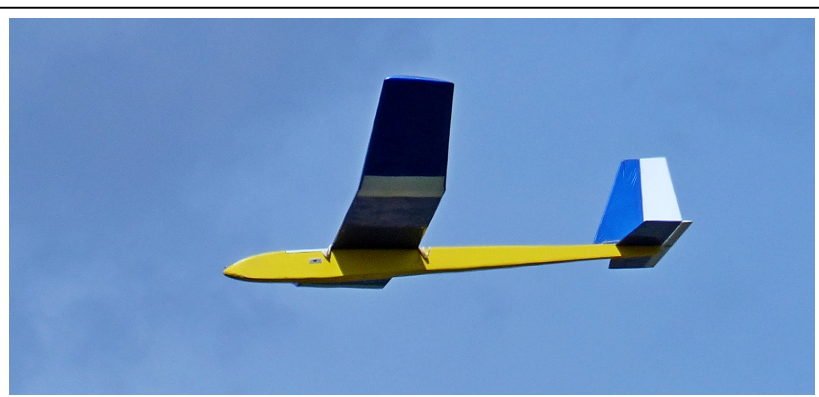
Lördagen hade vindar lite över de ca 4-5 meter per sekund som prognosen hade utlovat. Det var mycket moln efter gårdagens åskoväder och det var stark termik under molnen och lika starka nervindar under klar himmel. Antingen steg modellen så att det var svårt att hinna dyka ner på tiden eller så tog det kanske bara en minut ner från hög startnivå. Blue Phoenix av Leif Ericson och byggsats från Hobbyträ är det klart vanligaste planet i segelklassen.

Här ser vi Johan Bagges fina [Berkeley J3 CUB](#) med en .30 4-taktsmotor. Modellen var den enda som tävlade med förbränningsmotor. Modellen konstruerades av Chuck Hollinger 1955 avsedd för en FOX .19

Oslagbar vinnare i klassen blev Per Larsson med sin Argentinska [San José](#) av Antonio Arrias från 1948. Tiderna 4,04 4,04 och 4,00 borde vara svårslagna.

Söndagen den 19 augusti var andra dagen av flygningarna till SM i linflyg. Under lördagen hade man klarat av Combatklassen. Söndagen bjöd först på Team-Racing som är publikvänligt och imponerande snabbt med flera starter och landningar under ett heat. Man blir helt klart imponerad över hur snabbt man tankar, startar och flyger planen. Trots att det låter ungefär lika mycket så är det stor skillnad i hastighet och den som flyger snabbast varvar motståndaren tämligen ofta. Det blåste rejält på söndagen så det hände lite konstigheter ibland. För mycket medvind så kan propellern slå i vid starten. Då bryter man och landar snabbast möjligt. Stuntflygarna körde på men även de kunde ha lite problem. Manövrarna låg i medvind så det var rejäl linsträckning men vinden kunde göra så att modellen gick betydligt snabbare än normalt.

Domarna dömer varje manöver med utgångspunkt 10 poäng och drar ner poängen för varje liten avvikelse. Det är 16 manövrer inklusive start och landning som bedöms. Varje manöver har olika svårighetsgrad och koefficient från noll (start) till 18 (två horisontella 4-kants åttor. Max poäng kan i så fall bli 1200 från vardera domaren. Man flyger oftast flera omgångar och får räkna bort sämsta flygningen. Man lägger ihop domarnas poäng men någon gång har jag sett att man skriver snittpoängen. Vinnaren Staffan fick 6099,5 poäng vilket ger i snitt 87,5% av maxpoäng.

En trycksatt bränsleflaska på armen och en automatventil på fingret gör en tankning på under sekunden samtidigt som motorn startas och planet släpps. Planet fångas ofta i luften!

Domarna sitter så att de ser manövrerna och då är detta vad de brukar se av piloten.

100% koncentration hos domarna – ”Men in Blue”

På VM vann Kinesen Liu Yang med 89,63% av max. Då hade Staffan 77,7 % av max och hamnade på 44e plats – ungefär i mitten av listan.

Sist var det final i Speed-klassen. Där hittar man de snabbaste heaten – 10 varv med runt trehundra knyck klarar man av på ett par sekunder.

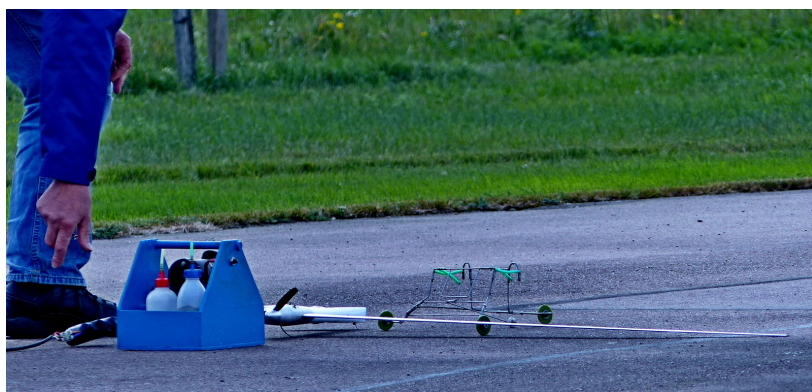
Snabbast i år på SM var Per Stjärnesund med 286 km/h

Min egentliga ursäkt att åka till Västerås var för att hämta lite ”krydda” till mitt dieselbränsle. Det är svårt att få korkarna att hålla riktigt tätt så det kan dunsta ett par mm i flaskorna över vintern. Med lite otur blir det svårstartat och ”en puff” behövs i flaskan.

Bröderna Fällgren i Nyköping ställer upp på SM med en stor släp full med kul grejor. Brodern B-Å lyckades kvadda sin speedkärra i 285 knyck och blev 20 tusen fattigare. B-Å flög även Combat.

Någon dag efter resan Ringer Hasse och berättar att han har fixat en 5-liters dunk med Zaponlack att avhämtas i Kungsbacka näst linflygtävling!

För de som vill komma tillbaka till linflyg efter en avsmnad karriär i ungdomen så har 3F ARF kvalificerade stuntmaskiner (och allt annat i Brodaks sortiment). Det är bara att beställa och köra in och trimma. Sedan är det till att träna in – kanske semistunt till första tävlingen. Realativt kostnaden förr så är det bara en bråkdel så dyrt i dag – och bättre!

Planet är en vinge med en motor allra ytterst. Start med en vaggga som åker med ett halvt varv ungefär. Sedan tar det något varv innan motorn kommit upp i fullt varv. Då sätter piloten ner handtaget i klykan så att räkningen och tidtagningen kan börja för de tio varven.

Det är kort mellan linorna. Man behöver inte mycket roderutslag i de höga hastigheterna. När handtaget sätts i klykan startar tidtagningen. Ett slag med handtaget så stoppas bränslet till motorn – precis om i teamracing.

Hasse och Bengt-Åke Fällgren räddar de som behöver en propeller – eller en komplett utrustning. För linflygare och friflygare finns det godsaker att hitta lokalt i Sverige.

Länkar till handlare

BYGGMO

Svenska
friflygbyggsatser

Autopartner

Har kvalitetsmärken
som Extremeflight,
Sebart med flera.

Skånehobby

Har balsa, klädsel, SIG
byggsatser och hela
Horizonsortimentet med
mera

MJD Models

Svenska
skalabyggsatser

Model-Craft

Generalagent för OS

Hobby Equipment

Flyg-bil-båt-mc -
ALLT

HAB

Har det mesta

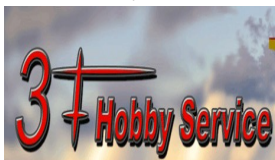
aiR/C Pro

Sweden

Black Horse NGH Saito
med mera.

3F Hobby Service

Mekkat för linflygare! Kan
fixa Dieselbränsle i
önskad blandning.

MFT

Har hela Horizon
Hobbys sortiment.

ELEFUN

Norsk som säljer i
Sverige

MBS RC

Models

Kvalitetsbalsa och egna
byggsatser.

IC Communication

Dieselbränsle i
plåtdunk efter
beställning. Klädsel i
lösvikt balsa med mera
- Valby Köpenhamn

RC-Flight

Snabbt och billigt.
I brevlådan nästa dag!

Lindinger

En av Europas största
leverantörer med
gigantiskt sortiment och
vettiga priser.

HobbyKing

Kinagrejor från Holland –
kolla att det står EU innan
du köper!

IAB RC

Belysning sladdar och
mycket mer

Rynos Hobbyshop

I Enköping och på
nätet

Ben Buckle

Vackra byggsatser till stora OLDTIMER / VINTAGE modeller

Free Flight Supplies

Mike Woodhouse är nog ett namn de flesta friflygare känner till. Här finns det mesta i kvalificerat byggmaterial från England.

Hobbex

De har funnits med många år och man hittar dem ofta i nya stora Gallerior

Söders RC Hobby

Diverse RC

PRO RC

Diverse RC

Elflyg

Diverse RC

Biltema

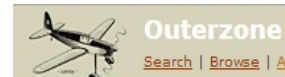
En stor jäkla flaska CA-lim med accelerator för en 50-lapp kan rädda dagen på fältet ;-)

Hobby Sweden

Outerzone

Stället man hittar de mest fantastiska och även väldigt kända modeller på ritning att ladda hem.

minicars

Distributör – men kolla deras ÅF-lista som har massor med Återförsäljare runt landet. Stämmer det verkligen?

Carrocar

Distributör – men kolla deras ÅF-lista som har massor med Återförsäljare runt landet. Många fel i listan!

RCHobbySyd.nu

Everöds RC-hobby

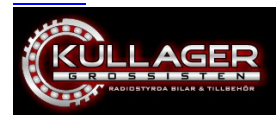
Absolut RC

Nej – denna ligger inte i Åhus ;-)

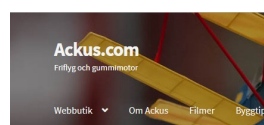

Kullagergrossisten i Eslöv

Skriv och berätta vad vi missat så kommer det med i nästa utgåva.

Ackus

Enkelt friflyg och gummimotor från Rune i Onsala